

Людмілы Пашкоўскай “З магічнага кола агню” даецца каментарны доктара мастацтвазнаўства Валерыя Жука “Сакральныя знакі мінульых эпох”. Вынікі Міжнароднага пленэру па кераміцы, які праводзіўся ў гэтым рэгіёне, уводзяцца ў агульны культурны кантэкст.

Такім чынам, можна зрабіць наступныя высновы:

- выпуск рэгіянальных нумароў павінен стаць традыцыйным: гэта дазваляе прыцягнуць увагу беларускай і міжнароднай грамадскасці да мастацтва таго ці іншага рэгіёна;
- менавіта выпуск рэгіянальных нумароў дапамагае ўвесці рэгіянальную культуру ў агульны культуралагічны кантэкст;
- рэгіянальныя нумары дазваляюць далучыць да аналізу рэгіянальнай культуры сталічных спецыялістаў;
- у рэгіянальных нумерах ёсьцьмагчымасць больш поўна паказаць не толькі прафесійную, але і мясцовую традыцыйную культуру, якая дазваляе наблізіцца да расшыфрукі першавобразу (архетыпу);
- выпуск рэгіянальных нумароў актыўізуе дзейнасць мясцовых журналістаў, дазваляе ім павысіць свой прафесіяналізм;
- у рэгіянальных нумерах можна спалучаць самыя розныя інфармацыйныя і аналітычныя жанры, падаваць шырокі ілюстрацыйны матэрыял, што прыцягвае ўвагу чытачоў.

Аксана Ванчук

НАРОДНАЯ ТВОРЧАСЦЬ І ПЕРЫЯДЫЧНЫ ДРУК

М. Горкі пісаў: «Народ – не толькі сіла, якая стварае ўсе матэрыяльныя каштоўнасці, ён – адзіная і невычарпальная крыніца каштоўнасцей духоўных, першы па часе, прыгажосці і геніяльнасці творчасці філософ і паэт, што стварыў усе вялікія паэмы, усе трагедыі зямлі і найвялікшую з іх – гісторыю сусветнай культуры».

Менавіта народная творчасць з уласцівымі ёй непасрэднасцю, першароднай чысцінёй, глыбокай маральнасцю і шырокай разнастайнасцю ажыўляе старонкі беларускіх выданняў, надае ім непаўторныя нацыянальныя каларыт і супрацьстаіць агрэсіі масавай, безыдэйнай і казённай культуры.

Не хлебам адзіным жыве чалавек. Дзеля нармальнага развіцця асобы неабходны веды по многіх прадметах, а шанаваць і берагчы традыцыі, звычаі продкаў, ведаць свае карані абавязаны кожны чалавек. Журналісты

газеты «Белорусская нива» добра гэта разумеюць, таму не абыходзяць увагай народную творчасць. «Колосок» і «Посиделки» – спецыяльныя выпускі «Белорусской нивы», якія выходзяць два разы ў месяц. Пастаянныя іх рубрыкі «В чём души красота», «Народны каляндэр», «Увлеченные», «Абрады», «Калі ласка ў нашу хату», «Отечество» прысвечаны старажытным народным традыцыям, промыслам, вераванням. Людзі, якія сёння займаюцца збіраннем і вывучэннем народнага фальклора, якія ткуць прыгожыя дываны і вырабляюць саламянія ўпрыгажэнні, – пастаянныя героі гэтых рубрык.

Пра майстрых мастацкага тэкстылю, вядомых вышывальшчыц і іншых творчых людзей можна прачытаць у матэрыялах «Хоть кому-то подарить покой», «Самоделкіны живут в Черикове», «Паззія, да якой можна дакрануцца», «Музыкі» из Оношек». Пра тэхніку выразання ўзору з паперы, вясельныя абраады, святкаванне Масленіцы, гісторыка-краязнайчую работу – у публікацыях «Ажурныя выцінанкі», «На ручнік стаць – век адзін аднаго кахаць», «Хто вясною скача, той восенню плача», «От древнего Друцка до наших времен».

Газета ў пачатку гэтага года аб'явіла конкурс на лепшы твор пра сельскі клуб, пра яго супрацоўнікаў, пра народных умельцаў, носьбітаў старажытных абраадаў. Конкурсны матэрыял «Каб жыццейка цякло ракой...» цікавы тым, што аўтар апісвае народны абраад апрацоўкі лінью «Кастрыца-кароста».

Сапраўдным цэнтрам вывучэння і пралаганды культурнай спадчыны беларусаў можна назваць «Краязнайчую газету». Яна пастаянна друкуе матэрыялы пра гісторыю назваў гарадоў, вёсак, славутых людзей нашай краіны, пра народную архітэктuru, этнаграфію, знаёміць з самабытнымі рамёствамі, традыцыямі, друкуе паданні, легенды, песні, прыказкі і прымаўкі, загадкі і анекдоты, што дайшлі да нас з мінулых стагоддзяў. З дапамогай газеты можна стаць завочным удзельнікам духоўна-асветніцкай экспедыцыі, прысціся па мясцінах Ігнація Ходзькі, Кастуся Каліноўскага, Янкі Купалы, Якуба Коласа, Уладзіміра Каараткевіча.

Добра было б, каб і іншыя СМІ, асабліва раённыя, працавалі ў гэтым напрамку. У першую чаргу гэта тычыцца газет, што выдаюцца ў самым чароўным куточку Беларусі – на Палессі, дзе найбольш захаваліся ў цэласці жамчужыны вусна-паэтычнай творчасці беларусаў. Менавіта тут на працягу амаль пяцідзесяці гадоў запар запісваў фальклор, збіраў этнаграфічныя матэрыялы сусветнавядомы фалькларыст, этнограф, мовазнаўца, пісьменнік і журналіст Аляксандар Казіміравіч Сержпутоўскі (1864–

1940). У 70–80-я гады мінулага стагоддзя на старонках ганцавіцкай, петрыкаўскай, слуцкай раённых газет нярэдка друкаваліся запісаныя ім у гэтых мясцінах народныя творы, творы іншых песеннікаў і баяроў. Сёння гэтая тэма амаль што знікла са старонак згаданых вышэй выданняў. А чаму б не пазнаёміць з гэтым багаццем, занатаваным у кнігах Сержпутоўскага “Сказки и рассказы белорусов-полешуков”, “Казкі і апавяданні беларусаў Слуцкага павета”, “Прымхі і забабоны беларусаў-палешукоў”, у працах іншых знаўцаў беларускай народнай творчасці, чытачоў, слухачоў, гледачоў, асабліва моладзь? Мы шукаем нейкую нацыянальную ідэю, а яна побач – у народнай мове, традыцыях, звычаях. І публіцыстыка, пра яку так любяць гаварыць журналісты, бярэ пачатак з народнай мудрасці, народнага слова, гістарычай і культурнай спадчыны наших продкаў. Пра гэта трэба памятаць журналістам, выдаўцам, работнікам ідэалагічных і культурных устаноў.

Не лішне было б пры некоторых кафедрах гуманітарных ВНУ рэспублікі практиковаць работу спецкурсаў па азнямленні з вуснапаэтычнай творчасцю беларускага народа пад умоўнай назвай “Народная творчасць і СМИ”, прапаноўваць студэнтам больш шырокі выбор тэм для напісання дыпломных і курсавых работ, дысертаций. Гэта падштурхнула б зацікаўленых да больш глыбокага вывучэння духоўнай спадчыны, абагаціла старонкі выданняў, передачы электронных СМИ новымі тэмамі і проблемамі, садзейнічала павелічэнню масавай аудыторыі.

Вячеслав Булацкій
Віталь Вашкевіч

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ РЕГИОНАЛЬНОГО РАДИОВЕЩАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ

За годы существования радиовещания сложилась система, где связь между отдельными элементами была более устойчивой, чем между элементами системы СМИ в целом. Целесообразность подобного структурирования под сомнение не ставилась, так как по такому же принципу строилось управление другими производственными отраслями.

Лучшее эфирное время отдавалось центральным радиостанциям. Соответствующим было и материально-техническое обеспечение. Это неизбежно отразилось на районном и городском радиовещании. Их материаль-